

Un tresor submergit. Parc Arqueològic de Guissona, Iesso

Una exposició divulgativa mostra material arqueològic excepcional recuperat del fons d'un pou de la ciutat de Iesso.

El Museu de Guissona va inaugurar, el passat mes de setembre de 2019, l'exposició itinerant "Un tresor submergit. Materials arqueològics del pou de l'edifici extramurs del **Parc Arqueològic de Guissona**, excavat el 2017". La mostra exhibeix les peces de fauna, la vegetació i els objectes de fusta, cuir o vímet extrets del fons d'un pou de més de sis metres de fondària que durant gairebé 2000 anys s'ha mantingut ple d'aigua, de forma constant, fet que ha contribuït a la bona conservació del material arqueològic.

Esther Rodrigo (esq.) i Núria Romaní en la inauguració de l'exposició al Museu de Guissona (@ Museu de Guissona)

Aquest mes de febrer, **l'exposició itinerant es desplaça a la Universitat Autònoma de Barcelona**. La mostra romandrà exposada a la Sala de Revistes de la Facultat de Filosofia i Lletres, des del 4 de febrer fins al 20 de març de 2020. L'acte d'inauguració de l'exposició serà l'11 de febrer de 2020.

Comissarien l'exposició les doctores en arqueologia clàssica **Núria Romaní** i **Esther Rodrigo**, i l'historiador **David Castellana**, director del Museu de Guissona.

La mostra prové de la recerca que s'ha fet durant dos anys al Parc Arqueològic de Guissona. Concretament, l'estudi d'una part de les restes trobades amb les excavacions fetes a un dels

pous del municipi romà de *Iesso*, que actualment correspon a la població de Guissona. Per la seva singularitat, quantitat i bona conservació es tracta d'un material d'estudi únic i excepcional.

El pou d'on van sortir les restes estava situat a la part exterior de la ciutat romana de Iesso (s. I aC), vora la muralla, en un edifici que molt probablement feia les funcions d'hostal. En un moment concret, l'edifici i per conseqüència el pou, van ser abandonats i la runa constructiva de l'edifici, en part, va ser llançada al fons del pou per així tapar-lo. Entre la runa, també es va llençar animals com gossos, bous, un cavall, ovelles, cabres i porcs, i animals petits com rosegadors, aviram, peixos, amfibis i tortugues de terra. També va caure la mateixa galleda que s'utilitzava per extreure aigua del pou i que un cop recuperada i restaurada mostra una gran qualitat i bellesa. Les restes de pol·len, llavors i fruits també recuperats d'entre la runa i l'aigua - algunes excepcionalment conservades -, permeten conèixer com era el paisatge i les condicions ambientals de la Plana de Guissona de fa 2000 anys, poc diferents de les actuals.

Vista de l'interior del pou (@ Equip Iesso)

L'equip d'arqueologia clàssica de la **Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB** ha dirigit el projecte de recerca arqueològica en aquesta ciutat romana de les terres de Ponent des de l'any 1990 fins el moment present, gràcies a la conjunció i la suma d'esforços de tots els agents implicats.

L'ICAC forma part d'aquest equip i ha anat formant part dels projectes de recerca duts a terme als **jaciments arqueològics de Guissona**, en el marc de la línia de recerca del grup MIRMED-GIAC. Així mateix, participa també en el curs d'arqueologia que cada estiu es celebra a Guissona. Actualment, Guissona compta amb un Parc Arqueològic inaugurat el 2011 i finançat amb un fons FEDER.

Detall de la corona del pou excavat (@ Equip Iesso)

Els resultats de la recerca ens dibuixen **una ciutat de la província Tarraconense fundada en les darreries del segle II aC** amb una extensió d'unes 18 ha. i que perdurà com a municipi romà fins pràcticament el segle VII dC que es va beneficiar abastament de la riquesa hídrica del subsòl de la Plana de Guissona. En les notícies posteriors a la conquesta cristiana ja ens apareix sota el nom de Guissona, com un dels primers pobles de les terres de Ponent que ha perdurat fins a l'actualitat.

En el cas concret de l'exposició itinerant que ara es podrà veure a la UAB, cal fer especialment esment de l'**excepcionalitat del conjunt de restes faunístiques**, que s'erigeixen sense cap mena de dubte com una de les troballes més rellevants de tot el material documentat al pou de l'hostal, en què podem trobar des de grans animals, com el cas del crani de cavall que podrem veure exposat, com d'animals de mida petita.

Les **restes paleocarpològiques**, és a dir, les restes arqueològiques de llavors i fruits, mostren un grau de conservació realment excepcional. Tot i que el seu estudi encara es troba en una fase preliminar, podem observar la presència de pinyols de préssec, de pruna o d'oliva, fruites de closca com nous, ametlles i sobretot, cal destacar l'abundant presència de llavors de raïm. Els resultats provisionals de l'anàlisi taxonòmica dels materials arqueològics de fusta orgànica complementen les dades aportades per les anàlisis palinològiques i pol·líniques, amb presència de restes de fusta informe d'artemisa, ginebre, llorer, arboç, roure o saüc.

Amb el finançament de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat, i la participació de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, CORE, Campus d'Arqueologia de la UAB, Ajuntament de Guissona, Institut d'Estudis Catalans, Ministeri de Ciència i Innovació.
